

BACHELOR OF ARTS EXAMINATION, 2022

(1st Year, 2nd Semester)

SANSKRIT (Honours)**COURSE: III****[Mahākāvya and Metrics]**

Time : Two hours

Full Marks : 30

*The figures in the margin indicate full marks.***क-विभागः**

१. दुर्योधनस्य राज्यशासनपद्धतिः किरातार्जुनीयमिति महाकाव्यस्य प्रथमसर्गे वनेचरमुखाद् यथा प्राप्यते, तथा स्वकीयभाषया उपस्थाप्यताम्। 5
२. अधोनिर्दिष्टयोरेकस्य सप्रसङ्गं तात्पर्यं लिख्यताम्— 3
क) हितं मनोहारि च दुर्लभं वचः।
ख) वितन्यते तेन नयेन पौरुषम्।
३. निम्नलिखितेषु द्वौ प्रश्नौ संस्कृतभाषया देवनागर्या लिप्या च समाधेयौ— 3×2=6
क) 'कृतज्ञतामस्य वदन्ति सम्पदः'—कस्मिन् प्रसङ्गे एतदुक्तम्? अस्य-पदेनात्र क उक्तः? सम्पदः कथं कृतज्ञतां वदन्तीति संक्षेपेण उच्यताम्। 1+½+1½=3
ख) शत्रुणा जितां महीं राज्ञे युधिष्ठिराय निवेदनकाले वनेचरस्य मनः कथं न विव्यथे? 2+1=3
ग) 'फलन्त्यपायाः परिवृंहितायतीरुपेत्य संघर्षमिवार्थसम्पदः'—अत्र 'उपायाः' इत्यनेन केषां ग्रहणम्? वाक्यस्यास्य आशयो निरूप्यताम्।

४. अधोलिखितेषु द्वयोः पर्यायशब्दो देयः — ½×2=1
(क) वसूनि, (ख) संयति, (ग) मखेषु।

ख-विभागः

५. कुमारसम्भवमिति महाकाव्यस्य पञ्चमसर्गे वर्णिते पार्वती-तपस्याविषये नातिदीर्घो निबन्धो रचनीयः। 7
६. अधःप्रदत्तेषु प्रश्नेषु द्वयोः उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागर्या लिप्या च विधेयम्— 3×2=6
क) 'न षट्पदश्रेणिभिरेव पङ्कजं सशैवलासङ्गमपि प्रकाशते'—कस्मिन् प्रसङ्गे एतदुक्तम्? पङ्क्तेरस्याः तात्पर्यं संक्षेपेण लिख्यताम्।
ख) हरिणानां पार्वतीं प्रति विश्वासः कथं ज्ञायते? हरिणाः कथं लालिताः अभवन्?
ग) तपोवने अतिथीनां सत्कारः कथं जातः? तच्च तपोवनं कथं पावनं बभूव?
७. अथःस्थितानां चतुर्णां पर्यायशब्दो देयः — ½×4=2
(क) स्थण्डिले, (ख) क्लमम्, (ग) उडुपतेः, (घ) परिरभ्य, (ङ) मौञ्जीम्।